

ZATRUDNIENIE KIEROWCY SPOZA UE

Zgodnie z art. 32 a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. 2001 Nr 125 poz. 1371): "Do kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zatrudnionego przez przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego międzynarodowy transport drogowy rzeczy, stosuje się przepisy Unii Europejskiej dotyczące świadectwa kierowcy." Świadectwo kierowcy wydaje – Główny Inspektor Transportu Drogowego w drodze decyzji administracyjnej maksymalnie na okres 5 lat – na pisemny wniosek przedsiębiorcy posiadającego licencję na międzynarodowy transport drogowy rzeczy. Wniosek o wydanie świadectwa kierowcy powinien zawierać: oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, ponadto imię i nazwisko kierowcy, jego datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo. Do wniosku o wydanie świadectwa kierowcy przedsiębiorca dołącza kserokopię licencji, zaświadczenie o zatrudnieniu kierowcy oraz spełnieniu przez kierowcę wymagań, o których mowa w art. 39a ustawy o transporcie drogowym, kserokopię dokumentu tożsamości, prawa jazdy, kserokopię dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie społeczne kierowcy, kserokopię dokumentu potwierdzającego fakt legalnego zatrudnienia cudzoziemca na terytorium RP (np. karta pobytu na terytorium RP, karta Polaka, zezwolenie na wykonywanie pracy na terytorium RP) oraz dowód uiszczenia opłaty za wydanie świadectwa kierowcy, która uzależniona jest od okresu na jaki ma być wydane świadectwo kierowcy. Wniosek należy przesłać do Biura ds. Transportu Międzynarodowego w Warszawie. Dzięki temu kierowca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego UE uzyska możliwość w pełni swobodnego podróżowania po obszarze Schengen, obejmującym obecnie znaczną część kontynentu europejskiego.

Wymagania, o których mowa w art. 39a dotyczą kwalifikacji jakie musi spełnić każdy kierowca w UE wykonujący transport drogowy pow. 3,5 ton. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący transport drogowy może zatrudnić kierowcę jeżeli osoba ta posiada odpowiednie uprawnienie do kierowania pojazdem samochodowym, określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, uzyskała kwalifikację wstępną lub kwalifikację wstępną przyspieszoną lub ukończyła szkolenie okresowe. Ponadto nie ma przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

Do uzyskania kwalifikacji oraz szkolenia okresowego może przystąpić osoba niebędąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mająca zamiar wykonywać przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kierowca wykonujący przewóz drogowy obowiązany jest uzyskać wpis do polskiego krajowego prawa jazdy potwierdzający odbycie kwalifikacji lub szkolenia okresowego.

Zasady dokonywania wpisu określa art. 15 ustawy o kierujących pojazdami. Wpisu dokonuje starosta na pisemny wniosek kierowcy, na podstawie przedłożonych kopii świadectwa kwalifikacji zawodowej, potwierdzającego ukończenie szkolenia oraz orzeczenia lekarskiego i psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

Dla kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającego prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonującego lub zamierzającego wykonywać przewóz drogowy rzeczy na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzeniem spełnienia wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy o transporcie drogowym, jest świadectwo kierowcy.

Kierowcy niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającemu prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonującemu lub zamierzającemu wykonywać przewóz drogowy osób na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał kwalifikację wstępną lub ukończył szkolenie okresowe i ubiega się o wpis do prawa jazdy potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania starosta, w trybie, o którym mowa w art. 94

ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.13)), wymienia posiadane przez niego prawo jazdy zagraniczne na polskie krajowe prawo jazdy, dokonując jednocześnie wpisu potwierdzającego te wymagania. Dodatkowym warunkiem wymiany prawa jazdy jest złożenie przez przedsiębiorcę oświadczenia o zatrudnieniu lub nawiązaniu współpracy z tym kierowcą, który będzie wykonywał lub wykonuje na jego rzecz przewozy drogowe.

Wpis jest dokonywany, w formie wymiany prawa jazdy, na okres 5 lat, liczony od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż okres ważności orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego.

Kierowcy wykonującym transport drogowy na terenie UE niezbędna jest ponadto imienna karta kierowcy do obsługi tachografu cyfrowego, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym. W Polsce organem uprawnionym do wydawania kart kierowców jest Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych. Procedura składania wniosku o wydanie karty kierowcy polega na wypełnieniu i wysłaniu wniosku do PWPW wraz z załącznikami (kserokopii prawa jazdy, fotografii kierowcy i kopii dowodu wniesienia opłaty za wydanie karty). W przypadku kierowcy niebędącego obywatelem Polski, składającego wniosek do PWPW w sprawie wydania karty kierowcy, konieczne jest dołączenie do wniosku wizy bądź karty Polaka, pobytu lub zezwolenia na pracę oraz świadectwa kierowcy (ewentualnie przetłumaczonego przez tłumacza przysięgłego zagranicznego prawa jazdy). Inaczej sprawa wygląda jeśli kierowca posiada już kartę kierowcy wydaną w swoim kraju. Wówczas nie ma potrzeby wymieniania jej na polską, chyba że wymieni zagraniczne prawo jazdy na polskie. Wtedy należy odesłać do PWPW dotychczasową kartę kierowcy z wnioskiem o wydanie polskiej karty wraz z załącznikami. Oczywiście kopia świadectwa kierowcy wtedy jest zbędna.

Ostatnim wymaganiem - w stosunku do zatrudnionych przez przedsiębiorcę kierowców, a także innych osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz wykonujących osobiście przewóz na jego rzecz - warunkiem jest nie orzeczony wobec nich zakaz wykonywania zawodu kierowcy. W Polsce najpewniej jest zweryfikować ten wymóg zaświadczeniem z Krajowego Rejestru Karnego wydawanego przez odpowiedni do miejsca zamieszkania Sąd Okręgowy, które powinien przedstawić kandydat na kierowcę. W przypadku osoby, która nie jest obywatelem Polski praktycznym rozwiązaniem jest oświadczenie kierowcy o niekaralności.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85.

Rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym.

Sebastian Pyrek, praktyk, specjalizujący się w przepisach transportowych, wykładowca i szkoleniowiec.